

VIVÈNCIES DE LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA, 1936-1939

Sóc Frederic Bou, nat a Sarrià el 25 d'octubre de 1935. Això vol dir que quan va esclatar la guerra jo només tenia un any. Durant l'enfrontament bèl·lic vaig residir amb els meus pares i la meva germana en una casa de Pallejà, cedida pels meus oncles, per tal d'esquivar les bombes que queien a Barcelona. Algunes vivències han estat explicades per la meva família.

A Catalunya, tots dos bàndols van fer barbaritats, uns, durant la guerra i els altres, després. Molts assassinats es cometeren no pas per defensar una posició a la guerra, sinó tan sols per venjances personals.

Recordo com si fos ara l'entrada de les tropes franquistes per la carretera de Pallejà, just davant de la casa on vivia; aleshores jo tenia tres anys. Tothom estava content, suposo que no pas per la victòria dels que havien guanyat, sinó simplement perquè s'havia acabat la guerra.

La següent vivència me la va fer saber el meu pare. Un dia, un grup d'homes armats van anar a buscar el meu avi a casa seva i se l'emportaren a la comissaria de la Via Laietana. Espantada tota la família, el meu pare i la meva tia van fer passos per treure'l d'allà, doncs estaven segurs que la seva detenció podria produir conseqüències irreparables. Per sort, aviat van poder contactar amb un senyor amic del meu avi i persona molt influent. Aquest se'n va fer creus i de seguida els va fer una carta de bones referències per presentar-la a la comissaria. Al cap de vuit dies de la detenció, el meu pare arribà a la comissaria i el comissari de torn, en llegir-la, alliberà el meu avi a l'acte. Recordo encara amb els ulls molls quan el meu pare m'explicava com fou l'abraçada de tots dos així que va veure el seu propi pare sortir de les dependències d'aquella comissaria. La pregunta és: què volien fer amb el meu avi? Doncs si no arriba a ser per la carta d'aquell bon home, l'haurien afusellat. Per què? Simplement per haver fet l'Estel de Natzarè al Centre Parroquial de Sarrià. No solament mataven els capellans, sinó també els que s'hi relacionaven.

El meu pare i el meu oncle es dedicaven a les mudances fins que, un cop esclatada la guerra, el 23 de novembre de 1936, el seu camió va ser requisat, quedant-se tots dos sense feina i amb dues famílies per mantenir.

El meu cosí m'explicà que, en plena guerra i just davant de casa nostra, cada dia es podien veure persones que obrien les tapes dels contenidors d'escombraries i, amb una cullera, menjaven les deixalles comestibles que hi trobaven.

El meu pare i el meu oncle treballaven en un forn de pa. Aleshores, el que la meva família feia era canviar amb els seus veïns el pa que els sobrava per

altres aliments, però era tanta la gana que es passava que una mare de cinc fills, en no tenir res per donar a canvi, va oferir el seu cos al meu avi per una barra de pa. Tot seguit el meu avi, refusant la proposició, li regalà un pa de quilo per a la canalla.

Dues monges molt espantades passaven davant de casa meva vestides de carrer perquè se sentien perseguides, però una veïna aturà el cotxe d'un grup armat i els digué que aquelles dues dones eren monges. Tot seguit, les van fer pujar dalt del cotxe i ja no van ser vistes mai més.

A un home li va quedar un tic a la cara durant molts anys després d'haver patit un martiri durant la guerra: el van lligar de peus i mans i el van penjar pels peus just damunt d'un wàter durant hores i hores.

En temps de postguerra, al cine Breton de Sarrià van fer posar tot el públic, entre el qual es trobava el meu cosí, dempeus amb el braç dret ben aixecat, mentre sonava l'himne d'Espanya pels altaveus.

També va presenciar en una comissaria de policia un fet lamentable: una pobra dona que parlava en català va ser increpada amb to despectiu per un oficial amb les següents paraules: "Aquí se habla en cristiano".

Frederic Bou